

Всичко това разширява и фолклора като културна реалност, и битието на герои от типа на Хаджи Димитър в етническата действителност. Оказва се, че под фолклор за Х. Димитър – и за Ст. Караджа, разбира се – трябва да се разгледат широк кръг от явления, всяко от които има свое място в общото виждане на народа за първия в неговия национален пантеон.

Естествено е най-напред да се разграничат локалните и общобългарските прояви на този фолклор. Ако след Бузлуджа името на Хаджи Димитър обхожда цяло българско, една от предпоставките е, че още приживе фолклорната традиция вече го беше „подхванала“. В Сливенско и Котленско изпокон века живеят мотиви и представи за хайдутина, който открай време поддържат култа към него. Сигурно в съвременните разкази на хората от родния му край се усеща стремежът към модернизация на фолклорното. Но факт е, че в него са търсели **необичайното**. Не бива да забравяме, че в сливения квартал Клуцохор е роден например Злати Кокарчоолу, за когото се е вярвало, че е имал крила под мишниците. Необичайното не е свързано непременно с някакво чудо, но чрез него хайдутинът, от една страна, се индивидуализира и, от друга страна, допълва се, обогатява се и се извисява представата за него. Затова поколенията помнят Страхил войвода с прокобния му сън, а Алтънлъ Стоян с гиздавото му облекло, Вълчан със заровените съкровища, а Шибил, един „чист“ разбойник, с това, че след смъртта му земята не искала да го приеме и го изхвърля три пъти.

Така че чудо или не, необичайното е в тъканта на култа към хайдутина. В скоби казано, по този белег българският хайдутин се налага като универсален образ на народен герой. И не само затова, естествено.

Хаджи Димитър също има съдбата на тези, в чисто житие-битие народът търси необичайното. Съществува мълва, че е роден с риза . нишка, която води към древния мит за произхода на юнака, на спасителя, на месията. Съществува и мълва, че над люлката му са се явили орисниците – естествена промяна на битовото съзнание тогава, но те отреждат на Х. Димитър особен, необичаен жизнен път.

Нещо друго, най-същественото. Както е известно, Х. Димитър хайдутува преди още да отиде във Влашко. Той минава